

גינת נוי

פרשת עקב פסקא א-ג

מאת הרב המקובל רבי ג'ינו ג'אן זצ"ל מיוצאי לוב

תלמידו המובהק של הגה"ק רבי יוסף ג'עאן זצוק"ל

ראש בית הדין בסרת-לוב

תשפ"ו, גליון מס' רפח טל: 03-5740046 מייל: y.b.daskal@gmail.com כל הזכויות שמורות ©

[א]

והיה עקב תשמעון את הדברים האלה וגו' (ז, יב)

מלת עק"ב רומזת על עשרת הדברות, שהם יסוד של כל התורה, ובעשרת הדברות נכללים כל מצוות התורה, כי חשבון המלים של עשרת הדברות, הם כמנין עקב. ועוד רמזה התורה בזה עקב תשמעון וגו', שישים לבו להתעורר ולדאוג למצוות שנחשבים בעינינו כקטנות, ובן אדם דש בעקביו ומזלזל בהם ח"ו, כמאמר הפסוק "אם דבר ריק הוא – מכס", ואנחנו לא יודעים ערך המצוות, ולא יודעים את שכרם, רק השי"ת הוא ששקל אותם ויודע בדיוק את עונשם ואת שכרם. כי יש מצוה קטנה שיש לה שכר גדול, ויש מצוה גדולה ויש אותה שכר, כגון מצוה גדולה, כבד את אביך ואת אמך, ושכרה, למען יאריך ימך וגו'. ויש מצוה קטנה שלוח הקן, שגם בה כתוב למען יאריך ימך, אלא שאנחנו לא יודעים את הערך כאמור למעלה. ה' יעזרנו ונשמור כל מצותיו, שכל התורה היא קדושה אחד גדולה, היא וכל מצוותיה, וה' יתן לנו שכר עליה ועל מצותיה קלה כבחמורה, י-ה יזכנו לעובדו בלבב שלם ויחיש לגאולינו במהרה אמן.

[ב]

והיה עקב תשמעון את המשפטים האלה ושמרתם ועשיתם אתם ושמר יהוה אלהיך לך את הברית ואת החסד אשר נשבע לאבותיך: (ז, יב)

אמרו חז"ל "ויהי" לשון צער, "והיה" לשון שמחה, כי בכל מקום שנכתב בתורה "והיה" לשון טוב ושמחה. והטעם, כי והיה הוא אותיותיה הוי"ה, והוי"ה הוא שם השם של רחמים, ואפילו שהוא בצורה הפוכה, ולא כסדר. הקדוש ב"ה מדבר עם ישראל בשמו הקדוש בנסתר י-ה-ו-ה, ומבקש ברחמים, רק תעשו סיבה, "עקב" זה סיבה, ותפתחו לי פתח כחודו של מחט, אני אפתח לכם פתח כפתחו של אולם, שתשמעון את המשפטים האלה, ושמרתם את התורה, אני אשמור לכם את הברית אשר נשבעתי לאבותיכם.

[ג]

והיה עקב תשמעון את המשפטים האלה ושמרתם ועשיתם אתם ושמר יהוה אלהיך לך את הברית ואת החסד אשר נשבע לאבותיך: (ז, יב)

אמר השי"ת, "עקב תשמעון", עק"ב גימט' 172 ובעשרת הדברות 172 מלים, אם תשמרו את עשרת הדברות וכל ענפיהם המשתייכים להם, שהוא כל תרי"ג מצוות הכלולים בכל התורה, ושמר "ה' אלוקיך" לך, אני אשמור לכם מצד הרחמים שהוא הוי"ה, ומצד הדין אזכיר אתכם, מצד "אלקיד", ונהפוך אותם כולם לרחמים, כולם יהיו "לך", ועוד גם צד הגבורה תהיו כמו צד החסד, שוה בשוה, שהוא את "הברית ואת החסד", שברית זה דין, ונקיים השבועה שנשבעתי לאבותיך.